

Resebrev 22

Dardanellerna – Marmarasjön – Istanbul - Bosporen Juni 2003

Kaffet smakade bra. När förra resebrevet avslutades gick vi ombord till Elsy och Rune på Eldfågeln från Kungälv och drack kaffe tillsammans med Rita och Kauko på Forcus från Finland. Vi låg i Cesme i en hygglig marina. Vi fick el och vatten men trycket var nästintill obefintligt. För det mesta var vattnet avstängt och vi fick säga till när vi behövde några droppar. Vi fick klarhet lite senare när vi gick iland från pontonen. Det var en vattenläcka så det mesta vattnet sprutade ut på fel ställe.

Vi hittade en fantastisk liten restaurang när vi letade oss fram på smågatorna, den hette The Olive Tree och det är en engelska som driver restaurangen med mycket glöd och engagemang. Det blev omflyttning av borden för vi var många i vårt sällskap. Vi var besättningarna på Jajja, Nueva, Eldfågeln, Pela, Forcus och Hokus Pokus. Engelskan hade jobbat med turism i Kemer och Antalya i många år och sedan två år drivit denna lilla pärla. På säsong fick hon besök av tillresande gäster som kom dit för att äta en god måltid. Vi har gjort en notering i almanackan och som doktorn brukar säga, det måste bli återbesök, detta gör vi självmant på väg söderut igen.

Från Cesme kan man åka bilfärja till Brindisi i Italien samt hamnar i Turkiet och Grekland. Vi hade tur för en av dagarna ”snubblade” vi på en bra grönsaksmarknad på en av smågatorna. Det var massor med stånd och vi frestades att köpa färska potatis, körsbär, kronärtskockor, sallad, dill, persilja, tomater och gurkor. Gurkorna håller inte EU-standard här utan är små men det går ju att köpa flera. Vinden avtog och vi bestämde oss för att nästa ställe skulle bli en ankarvik och vi satte klockan på ringning 05.45. Klockan 05.55 chockade vi våra vänner med att köra först ut ur hamnen. Pela och Jajja hade seglat iväg till en ö redan dagen innan och vi fick ett nödrop via telefon från Pela. ”Jag tappade mina dyra glasögon i vattnet när jag ankrade i viken och dom ligger på 8 m djup, kan du hjälpa mig?” Vi gjorde en avstickare till viken och jag lyckades hitta glasögonen efter en stunds letande. Ray hade tagit ut en mej och släppt en boj, glasögonen låg inte så långt från den, men bakom en rugg med sjögräs. Vi hade bara förlorat en timma så vi fortsatte efter att ha druckit kaffe med en nöjd Ray. Ulla hann också med att fräscha upp sig i vattnet så det blev ju dubbelt lyckat.

Vi var på väg till Bademli, en jättefin ankarvik med varma källor. I piloten beskrevs detta ställe mycket lyriskt och vi blev inte besvikna Vi letade efter dom varma källorna men vi såg först ingenting. Vi tog gummibåtarna in till ett gammalt stenhus med platt tak, vi gick runt huset och hittade en öppning och där inne var en av de varma källorna. Vi sjönk ned i ett 40-45 gradigt vatten och vi satt alla som i en stor bubbelpool. Efter badet använde vi tvålen flitigt för det var mycket svavel i vattnet. På kvällen åt var och en sin medhavda middag på stranden. Kvällen var som vanligt ljummen. Nästa dag skingrades ”eskadern”. Vi var tre inkl Hokus Pokus som fortsatte norrut och de övriga söderut för att klarera ut till Grekland. På eftermiddagen seglade vi in i en mycket vacker passage och in i en jättelagun där Ayvalik ligger som på en vacker tavla. Det är en mysig plats och trevligt att promenera runt i. Här var ingen turism och kontrasterna var stora. På en dykarbåt fick jag fyllt en av mina lufttuber, till den stora hade dom ingen passande koppling. En kväll var det bioafton på Eldfågeln. Filmen visades på en stor PC skärm och Michael Douglas hade huvudrollen, vad filmen heter kommer jag inte ihåg.

Färden fortsatte mot en ö som heter Bozcaada men när vi rundade Babakale kom vi från nästan bleke till 13 sekundmeter rakt i nosen och 2 m höga vågor. Vi hade 20 nm kvar till ön så vi vände och gick in i en liten hamn bakom hörnet som heter Babakale. Vi har nu kommit så långt norrut att vi för det mesta blev ensamma i hamnen. Vi backade upp mot en strandskoning med stora stenblock vid land. Fram kom en militär med skrivskiva och penna. Han satt och väntade tills vi hade lagt till och hjälpte oss lite tafatt. På ett tidigare ställe hade vi från kustbevakningen fått ett papper som vi skulle visa upp om vi blev bordade. Vi genomgick en grundlig utfrågning medan vi bjöds på te. Skulle vi få problem skulle vi kontakta dem. Detta papper visade vi fram till militären men han fattade ingenting, han ställde en massa frågor till oss på turkiska och vi fattade ingenting. Han anropade då på sin VHF och efter en stund kom det en kollega till honom som inte heller förstod. Efter ett tag fyllde han i något i sitt papper och tittade på passet, sedan var han nöjd. För Eldfågeln och Forqus gick det sedan lite fortare för vi hade gjort allt förarbete. Här låg vi bra. När vi alla tre båtarna förtöjts ordentligt bjöd Rita i Forqus på en härlig Tortilla. Det händer tydligen inte så mycket i den lilla hamnen för många kom och såg på oss och satt sedan i klungor och betraktade skymningen. Uppe i det lilla samhället såg det påvert ut och det saknades affärer.

Nästa morgon blev det avgång klockan sex mot Canakkale. Det gäller att pallra sig upp på morgonen innan den hårda nordliga vinden med sjö som byggs upp hinner vakna till liv. Vi skulle gå 53 nm och ville inte stånga för mycket. Efter cirka 35 nm gick vi in i Dardanellerna tillsammans med en massa stora fartyg. Trafiken var mycket livlig. Vi har läst att det skall vara en av de mest trafikerade stråken i världen, vilket vi förstod. Fartygen låg tidvis i kö. Strömmen var stark och upp till 4 knop samtidigt som det tidvis blåste 10 till 12 sekundmeter. När det var som värst gjorde vi knappt tre knop. Klockan fyra var vi framme i Canakkale. Vi fick hjälp när vi lade till. Vinden låg hårt mot kajen men det fanns bra mooringlinor. Hamnchefen påpekade att vår turkiska gästflagga var för blek och skulle bytas. Han erbjöd oss att köpa en ny för 2 miljoner (tio kronor). Vi hade en själva en ny och visade upp den för honom och då tackade han för att vi bytte. Sedan kom Eldfågeln och Forqus. Elsy bjöd på nygräddade pannkakor vilket smakade härligt. Efter middagen var det morsning och good bye i båtarna så jag fick själv ta en promenad. Det var lördagskväll och packat med folk på strandpromenaden. En kopp Turkish coffe smakade bra som jag intog på en servering medan jag tittade på folket som flanerade förbi. Mina ögonlock började kännas tunga så jag gick till Hokus Pokus och knoppade in. Dom andra hade inte sett staden så dom skulle ligga kvar. Nästa morgon tvingade vi oss upp ur bingen och fortsatte vår färd upp genom Dardanellerna i en stark motström till Gelibolu. Vi hade läst i piloten att det är bäst att hålla sig långt in på kanten på ostsidan för där var det minst ström vilket visade sig tidvis vara bra. I kvällningen kom vi fram. Hamnen var omgjord och stämde inte med piloten. Där man skulle ligga lade färjor till i en tät följd. Man hade muddrat vid den motsatta kajsidan så där bestämde vi oss för att lägga oss. Här var inte gjort för nöjesbåtar och det var långt mellan pällarna men vi lyckades att förtöja med långa tampar. Längs kajkanten var det stånd där det salufördes allt som man inte vill ha. En försäljare som sålde keramik i de mest fantastiska färger bjöd Ulla och mig på varsin stor glass. Till lunch blev det Jansson på vår sista ansjovisburk och till detta ett glas Linjeaquavit. Vi bjöd säljaren och hans fru på varsin öl och gick sedan ut i staden för att finna en trevlig restaurang. Som vanligt ratar man dom närmsta och när man traskat runt en stund går man tillbaka till den första vilket vi gjorde. Vi intog grillad kyckling och till detta drack vi varsitt glas med rödvin (måttlighet är en dygd). Vi kostade även på oss varsin flaska med vatten. Allt som allt slutade notan på cirka 80 kronor.

På med väckarklockan och sedan i bingen. Klockan 05.30 ringde det, raskt upp och vi hade lagt loss 05.45. Frukosten intogs under gång under biminen. Vi startade nu från mynningen

till Marmarasjön. Först skulle vi korsa leden. Vi tog sats och hann före ett stort fartyg som kom forsande med hög fart mot oss men jag såg en lotsbåt gå ut för att möta honom och fartyget stoppade upp farten. Vi fortsatte och var snart säkert på den andra sidan och satte kurs mot ön Marmara och Port Marmara. Vid ett par tillfällen fick vi sällskap av delfiner. Här var dom lika nyfikna och sällskapssjuka som ute på Atlanten. Vi rundade en liten ö som heter Ekinlik. Det fanns en liten välskött kyrkogård på den södra udden. I viken låg det en liten by med nya eller renoverade villor. Det såg ganska dött ut. Troligen var de flesta sommarhus.

Vi lotsade oss över grunt vatten förbi ön och var snart framme vid Port Marmara. Här fann vi en fin och skyddad hamn och parkerade mellan ett par fiskebåtar längs insidan piren. Återigen var vi ensamma i en liten idyll. Hit kommer inte många utländska turister. Det var fullt med små fiskebåtar och det är liv och rörelse, kanske inte så mycket rörelse för de flesta satt någonstans, vid en servering eller så. När vi sedan gick runt hälsade och frågade många var vi kom ifrån och om det var vi med båten. På natten kom det en ordentlig kuling och det ven i riggen och vindgeneratoren laddade för fullt. Vi var tvungna att surra runt bommen och bomkapellet för det fladdrade ordentligt. Filiokus som låg upp och ned på däck lyfte och kastade så det blev en surring även där. Av namnet gissade vi att här har eller sker mamorbrytning vilket visade sig vara korrekt. Det var skönt att promenera runt efter att flera dagar ha stångat i motvind och motström. På en restaurang provade vi öns specialitet som är friterade musslor på spett, inte så dumt faktiskt men vi föredrar naturell eller musselsoppa. När vi lämnade ön blåste det fortfarande kraftigt men när vi kom ut på öppet vatten lugnade det ner sig. Det är missvisande med fallvindarna för ofta blåser det mer i hamn än ute på.

Vi startade 05.45 sharp mot Gyzelee, vinden var perfekt och vi gjorde god fart. Efter att ha lekt lite med delfinerna och seglat och ätit lunch bestämde vi oss för att ändra kursen mot Istanbul då vi hade så fin gång på Hokus Pokus. När vi närmade oss kusten fick vi kraftig motvind och ström från Bosporen. Istanbul bredde ut sig framför oss och vi började räkna Moskeér. Hagia Sofia och Blå Moske´n framträdde tydligt. Flygplan landade i en jämn ström med ett pars minuters mellanrum och dom tyckte tydligen att vi var sevärda för dom flög över våra huvuden. Det låg massor med fartyg uppankrade i bukten och Bosporen som delar Europa och Asien. Vilka dofter som var starkast gick inte att urskilja. Att staden är stor syntes väl. Det bor 15 miljoner invånare här. Klockan kvart i sju gick vi in i marinan och möttes av en marinero i gummibåt som hälsade oss välkomna till Attaköy Marina. Vi rundade klubbhuset som vi hade besökt en kväll i februari då vi blev bjudna på en excellent middag med tillhörande drycker. Marineron lotsade oss in till vår plats framför marinakontoret. Dagens etapp var på 67nm och det var skönt att ligga still, koppla på vatten och el. Vi checkade in och fick reda på att vi var välkomna att gästa klubbhuset och poolen. Som marinagäster fick vi även tillträde till klubbens restaurang. Vi beslutade oss snabbt, först dusch och sedan kammade vi oss och promenerade till restaurangen. Vi serverades en trerättes utsökt måltid och till detta intog vi ett gott vin. Vi fick en chock när vi fick räkningen, inte för att det var dyrt utan för att det var mycket billigt. Serveringspersonalen var propert klädda med svarta byxor eller kjolar och vita skjortor med svarta flugor. Efter middagen traskade vi mätta och trötta tillbaka till Hokus Pokus och bingen efter dagens strapatser.

Nu skulle vi vänta på Mikael med familj som skulle besöka oss över en långhelg och sedan hade vi bestämt att flyga till Sverige i fjorton dagar. Vi fick bäst pris om vi bestämde oss för en månad istället för att betala dagspriser vilket avgjorde saken. När Mikael skulle hämta sina flygbiljetter hos ett polskt bolag fick han reda på att dom inte flyger på fredagar till Istanbul fast han hade bokat hos dem. Dom undrade om han inte kunde flyga på tisdag istället? Detta passade inte och några andra biljetter gick inte att hitta för allt var utsålt. Det blev ingen resa

för dem vilket vi tyckte var urtrist. Nu var det den 12 juni och den 18 skulle vi flyga hem. Vi tappade lite luft för vi hade planerat för deras vistelse och nu fick vi plötsligt en vecka för oss själva i Istanbul. Vi gick till poolen och slappade första dagen. Dag två tvättade vi Hokus Pokus och dag tre kom Forgus och Eldfågeln.

Vad gör tre långseglande besättningar först som besöker Istanbul, jo dom tar en båtutur i hamnen och Bosporen. Först tog vi en buss utanför marinan som körde in till Istanbul. Ändhållplatsen var på den Europeiska sidan alldeles vi brofästet till Galata bron och vid kryddmarknaden. Det var på morgonen vid niotiden och trafiken var tät. När vi steg av bussen vimlade det av folk och det verkade som om ingen gick åt samma håll. Det är lite stökigt att komma in i en stad efter att ha levt "isolerade" på havet och i för det mesta i lugna fina små hamnar. Vi fick flera erbjudanden om båtturer för säsongen hade inte kommit igång och vi kände oss som jagade villebråd. En skeppare fick napp och vi accepterade hans anbud. Det är roligt att åka båt i Istanbul, det sjuder av liv och färjorna och båtarna åker runt som myror i en myrstack varför det uppstår ett ordentligt svall inne hamnområdet. Efter att ha klarat av båtturen gick vi till Hagia Sofia, Blå Moske´n och sedan blev det lunch på en liten restaurang på en av smågatorna. På cafe´t mittöver gatan stod vattenpipor på alla bord. Sedan besökte vi kryddmarknaden och kompletterade med kryddor som vi köpt vid vårt förra besök och som vi tycker om. Nu hade vi traskat runt och varit duktiga och vi tog buss 81 tillbaka till marinan igen. Efter att ha ätit middag var för sig gick vi till klubbhuset och tog en nattfösare. Nästa dag lämnade Eldfågeln och Forgus.

Att få fyllt gasol i våra campinggasflaskor visade sig vara omöjligt i Istanbul. Överallt annars där vi varit i Turkiet har det gått bra men inte här. Här var det en annan gasleverantör och han sa att det var förbjudet att fylla andra än turkiska flaskor. Vi var tvungna att köpa två flaskor och nu hade vi fyra fyllda flaskor inklusive de två vi inte använt. Vi behövde gas för två månader i Svarta Havet. Det visade sig att anslutningen passade men det är en krage på de turkiska flaskorna som var i vägen för regulatören. Detta löste vi genom att beställa en mellankoppling som verkstaden i marinan svarvade och fixade till. Att förklara för reparatören hur kopplingen skulle se ut är ett kapitel för sig men efter en lång konversation på olika språk förstod han. Arrangemanget fungerar och detta till ett mycket rimligt pris. Vi fick mellankopplingen redan samma kväll!!! Nästa problem var att gummibotten på Filiokus höll på att släppa på ett ställe i limningen. Marinan lovade att fixa lagning tills vi kom till baka från Sverige.

Efter en del förberedelser var det dags att flyga hem. Våra flygbiljetter levererades med DHL för dom måste hämtas och betalas i Sverige. Mikael hade ordnat med flyg med CSA som är ett tjeckiskt flygbolag. Att vi valde detta bolag berodde enbart på priset. Allt är inte guld som glimmar, vi fick tillbringa en oplanerad natt i Prag på grund av pilotstrejk. Nu var det inte precis till centrum vi blev körda i en överfylld buss med bagage både högt och lågt tillsammans med bland annat ett kanadensiskt sällskap. Vi var tvungna checka ut vårt bagage och släpa det med oss. Detta tog så lång tid att vi höll på att missa bussen. Utsikten från hotellet var en nedsliten stadsdel. Det positiva var att vi slapp att betala transfer, hotell, middag och frukost. Vi träffade några andra i samma situation och som vi åt middag med, bland annat en kvinna från Österrike och en svensk affärsman. Mikael hade bokat om våra icke ombokningsbara biljetter till Trollhättan. Följdverkningarna av förseningen blev att vi missade färska räkor hos Mikael och Annika och barnbarnen Jenny och Hanna i Viggbyholm.

Camilla hämtade oss i Trollhättan och vi blev körda till garaget för att hämta vår bil. Vad brukar vi göra när vi hämtar bilen, jo vi byter däck. Det är alltid fel däck på bilen när vi

kommer hem. Erik var duktig och rullade däck. Vi körde nu till Marstrand där Jan väntade på oss i sin nya lägenhet på gamla varvsområdet. Detta skulle bli vår huvudcamp under vistelsen i Sverige. Vi firade en trevlig midsommarafton i Lasse och Barbros nyrenoverade hus i Tjuvkil. Vi fick tillfälle till att umgås med barn och barnbarn. Då vi inte är hemma så ofta hinner barnbarnen växa så det märks ordentligt. Vi gjorde ett besök på ostkusten med båtutur hos Irene och Hans och en segeltur med övernattnin g till Altarholmen på västkusten med Bosse och Gun. Camilla och Lasse passade på att flytta till ett eget hus medan vi var hemma. Ida som nu var två månader träffade vi för första gången. Erik var stolt över att ha en lillasyster. Jonas, Cita, Richard och Robin träffade vi några gånger och dom hälsade även på oss i Marstrand och vi strövade omkring på gatorna. Mikael kom ned till Göteborg i bil så vi följde med honom till Stockholm och sparade på så sätt en flygresä. I Stockholm hade vi tjeierna Jenny och Hanna ensamma några dagar så det blev bland annat Skansen och Riksmuseet. Vi fick även ordnat med vårt visa till Ukraina på ambassaden. En missuppfattning innebar att vi tvingades att betala dubbel avgift för att hinna få ut våra visa i tid.

Fjorton dagar går fort och plötsligt står vi vid incheckningen på Arlanda. Sedan går det inte fort. Vi checkade in bagaget och väntade. Vårt namn ropades upp och jag gick till informationen. Vårt plan var försenat och vi skulle inte hinna med anslutningsflyget från Prag. Dom hade ingen lösning så vi skulle få vänta till nästa dag. Jag stod på mig och krävde att vi skulle bokas om på någon annan flight. Efter en lång väntan fick vi komma med Adria Airways till Frankfurt – Ljubljana – Istanbul. Medan vi väntade på planet i Ljubljana blev vi återigen uppropade. Denna gång hade vårt bagage skadats. Jag fick följa med bakom kulisserna och där såg jag vår däcksealer som köpts i England för dyra pengar rinna ned på golvet. Det var en burk (gallon) av två som hade läckt ut efter att ha blivit ordentligt tilltryckt. Polisen var där och jag tillät dem att öppna paketet. Efter att ha stoppat sörjan i flera lager plastpåsar lastades det ombord på nästa plan. Jag ville ha en skadeanmälan men det skulle inte hinnas med. Jag stod på mig och höjde rösten vilket hjälpte. Personalen löste uppgiften delvis springande mellan kontor och mig samtidigt som de höll kontakt med gaten. Planet fick vänta några minuter men jag fick min skadeanmälan levererad till gaten varefter Ulla och jag klev ombord som sista passagerare. Planet gick direkt. Klockan 04.00 på morgonen var vi tillbaka ombord på Hokus Pokus efter att ha åkt taxi med en Formel 1 förare.

Vi unnade oss en sovmorgon, åt frukost i solen samtidigt som vi planerade dagens aktiviteter och avgång från Istanbul. Vi hade konstaterat att Filiokus inte fanns på plats som utlovats. Dagen fick börja med att sätta fart på marinan. Vi blev lovade leverans nästa dag. Vi bokade tid för utklarering till näst morgon. Efter utklarering måste vi vara ur Turkiet inom 24 timmar. Efter detta arbete gick vi till poolen och stressade ned. Sedan detta gick vi till Angela på Black Sea Cruising Association. Angela hade skrivit ihop en lista med hamnar och sevärda saker i Ukraina samt kontaktpersoner i Ukraina, Rumänien och Bulgarien. Vi kommer att få det tufft för det är mycket att titta på och ribban var högt lagd. Jag gick in på marinan och in i internetrummet. Där finns fem pc med Internetuppkoppling och dessa får användas gratis. Det är ett tjugigt rum med heltäckande matta, mahognyskrivbord och lampor i mässing med mera. Jag kom i samspråk med en engelsman som heter Darwin och som också skulle segla i Svarta Havet. Vi diskuterade väder och utbytte information om vädersajter, seglingsmål etc. Efter en halvtimme berättade jag vad jag heter och att jag har Hokus Pokus. Hokus Pokus sa han, dig har jag sökt efter. Det visade sig att han seglat ihop med Baghera från Kanada med Andy och Liza ombord. Vi hade träffat dem i Kemer. Andy hade letat efter oss för han visste att vi skulle till Svarta Havet. Jag fick en frekvens 4417 Hz på SSB radion och klockan 08.00 på morgonen så nu har vi kontakt med Baghera igen.

.
Att klarera ut ur Turkiet kräver sin man och hustru. Vi fick hjälp från marinan som beställde en taxi och en man följde med oss på följande rundtur i centrala Istanbul. Först var det Habermaster som var ett stökigt kontor som bara tog en kvart, sedan bar det av till Immigration office och passportpolice som låg intill varandra. Det blev granskning av såväl oss som pass, det stämde så det tog bara en trekvart efter att vi hade skrivit på något papper. Efter tre timmar var vi tillbaka i marinan igen. Efter att ha checkat ut från marinan och betalt var vi färdiga att segla iväg. Nu var det bara gummibåten och min lufttub som dom lovat att fylla. Tuben fick jag tillbaka ofylld men gummibåten kom lagad. Vi åt lunch ombord före avfärden. Medan vi satt och åt hörde vi att vattenpumpen gick igång alldeles för ofta vilket betyder att någonting inte är som det skall.

Upp med alla saker ur träsket i sittbrunnen och upp med durken ned till varmvattenberedaren. Där nere var det blött och det sprutade hett vatten ur en sprucken slang. Av med trycket och på med en ny slang och efter en timma var vi sjöklara. Vi var iväg och hade tankat diesel klockan två.

.
Vi gick ur marinan och rundade ”hörnet” och hade Istanbul framför oss. Det är en fantastisk syn. Bossporen är cirka 19 nm lång och den kantas av flotta villor och det finns mycket att njuta av på vägen. Vi hade tre till fyra knop emot men vi visste att tillbaka så har vi strömmen med oss. I kvällningen ankrade vi upp i Poyraz, en liten fiskehamn som ligger alldeles vid mynningen till Svarta Havet på styrbords sida. När vi startade från Istanbul tyckte jag att Hokus Pokus gick trögt och trodde att vi kanske fått plast i propellern. Vattnet här uppmuntrar inte till att simma under vattnet så det fick vänta. I Poyraz hoppade jag i och fick se att vi hade fått hela propellern full med havstulpaner samt vissa bitar på köl och roder. Det blev till att ta på lufttub och göra rent. Det var inte konstigt att det kändes trögt. Innan vi kom till Istanbul var botten helt ren.

.
Man glömmer fort och efter en whiskey och en god middag lekte livet igen. Sedan blev det tidig nattinatti. Vi satt klockan på ringning till sex och vi var iväg till halvsju. Vädret var lovande och vi hade 293nm framför oss. Kursen var satt till Yalta på Krim i Ukraina.

.
I skrivandets stund ligger vi i en ankarvik 26 nm från Odessa.

.
Med seglarhälsningar

.
Ulla & Mats 2003-07-24